

studiebezoek werkgroep toegankelijkheid

RONDLEIDING IN LEIDEN

Op vrijdag 3 juli 2009 spoorden enkele leden van de REBO-werkgroep toegankelijkheid naar de Nederlandse stad Leiden. Bedoeling was kennis te maken met de aldaar in het station op proef opgestelde uitrusting voor personen met een handicap. Wat aldaar als positief wordt beoordeeld, wordt later in geheel Nederland veralgemeend. Firmin Criel, werkgroepvoorzitter, had vooraf de assistentiedienst van de Nederlandse Spoorwegen (NS) om hulp bij het in- en uitstappen gevraagd, alsook om toelichting over de voorzieningen in het station, en had een geleid bezoek voor personen met een handicap geboekt bij museum "Naturalis".

De heenreis verliep vrijwel probleemloos met de "Amsterdammer" (IC B). Het tweede rijtuig bleek ontoegankelijk wegens een "technisch defect" en al moesten bijgevolg een aantal reizigers noodgedwongen staan in plaats van te kunnen zitten. In Antwerpen-Centraal stond een NMBS-medewerker gereed om de weg te tonen naar het juiste perron. In Den Haag Hollands Spoor stond de NS-begeleidingsploeg niet paraat, maar de machinist riep twee medewerkers op om de overstap te begeleiden. In Leiden Centraal verwachtte de NS-assistentieploeg het REBO-gezelschap pas met een latere trein. Geen nood: de beide groepen ontmoetten elkaar aan de NS-servicebalie in de stationshal. Wegens verbouwingswerkzaamheden verhuisden de NS-loketten immers naar een "onzichtbare" plek nabij het busstation. De vriendelijke NS-medewerksters namen alle tijd om de uitrusting voor personen met een handicap toe te lichten en te laten betasten. In de hal werden de leuning naast de trappen naar de perrons voorzien van aanduidingen zoals "spoor 1" in brailleletters alsook tactiele gegevens zijn goed voel/zichtbaar voor de slechtzienden en blinden personen, die het brailleschrift niet onder de knie hebben, er zijn voelbare letters en cijfers aanwezig zoals L 2 en R 1. (zie foto in bijlage)

Het letter R en cijfer 1 betekent dat het perron 2 zich aan de rechterzijde van het perron bevind bovenaan de trap. Hoge perrons, liften met braille-aanduiding en luidsprekers, leuning op twee hoogtes, noppentegels en blindengeleidelijnen op de perrons en ook in de centrale doorgang onder de sporen: dit alles verhoogt de toegankelijkheid. In de stationshal werden service- en alarmzuilen opgesteld, zeg maar "praatpalen". De NS-medewerksters testten het systeem: de verbinding met de controlekamer in Utrecht kwam tot stand en er volgde een levendig gesprek. Zeker in een verlaten station, wanneer de loketten en de servicebalie gesloten zijn en het aanwezige stationspersoneel voor de reizigers meestal "onzichtbaar" is, vormen deze zuilen een handig hulpmiddel. Men kan er, op afstand, bij een

NS-medewerker terecht voor hulp of info, net zoals bij de gelijkaardige zuilen in de metro te Brussel.

De NS-medewerksters noteerden ijverig de REBO-opmerkingen. Zo bleek op elk perron, nabij de lift, een mooie sierplant onbedoeld de doorgang te versperren. Wegens de verbouwingswerkzaamheden lopen de oude blindengeleidelijnen richting stationshal dood. Buiten het stationsgebouw stond een bestelwagen pal op de looplijn naar het nabije busstation "geparkeerd".

Leiden heeft een "dynamisch" busstation, zonder vaste vertrekperrons voor elke buslijn. Zo stopt de bus van dezelfde lijn X nu eens aan perron 1, dan weer aan perron 2, afhankelijk van de dan beschikbare perrons. Dit is niet echt "toegankelijk". De service- en infozuil van busbedrijf Veolia op het busstation bleek onklaar, om hulp vragen was onmogelijk.

Na een sober middagmaal trok het gezelschap naar het Nationaal Natuurhistorisch museum "Naturalis", op loopafstand van het station. Het toegankelijke gebouw herbergt meer dan 10.000 echte dieren, planten, stenen en fossielen uit de hele wereld. Gids Lia loodste de REBO'ers kundig, geduldig en behulpzaam twee uur lang door een aantal zalen en voorbij dinosauriërs e.a. Zij liet de deelnemers enkele voorwerpen betasten, als extra service voor de slechtziende en blinde deelnemers. Na afloop belde Lia een taxibusje richting station Leiden. Deze dienst is in de prijs van het museumkaartje begrepen. Jammer dat het naar buiten kijken vertroebeld werd door de reclame op de ruiten van het taxibusje.

In Leiden Centraal stond de NS-begeleidingsdienst met drie behulpzame medewerksters gereed om bij het instappen te helpen. Bleek dat zij af en toe ook loketdiensten verzekerden. In Den Haag Hollands Spoor brachten twee attente NS-medewerksters het gezelschap spontaan naar een stiltecoupé in een eersteklasrijtuig van de sneltrein naar Brussel. De reis verliep met ruim een kwartier vertraging. Niet zo erg, want in Antwerpen bleek dat de IC-trein van 20u00 richting Amsterdam gewoonweg was afgeschaft. De "Amsterdammer" heeft geen al te beste reputatie wat betreft stiptheid en betrouwbaarheid.

Met dank voor de begeleiding door het NMBS- en NS-personeel en door gids Lia van "Naturalis".

Wenst u zelf assistentie tijdens een verplaatsing met de Nederlandse Spoorwegen?

Een reiziger met een blijvende of tijdelijke handicap die hulp wenst bij het in-

en uitstappen op een van de ruim 100 NS-stations waar reisassistenten aanwezig zijn, moet in Nederland minimum 3 uur van tevoren bellen naar (0031) 30 235 78 22 (van 7 tot 23 uur) of kan assistentie vragen via www.avg.ns.nl. Als proef tot 1 oktober 2009 geldt minimum 1 uur van tevoren. Slechthorenden en doven kunnen faxen naar (0031) 30 235 39 35. Vanuit België belt u het best drie dagen van tevoren. Wijzigingen, problemen tijdens de reis of annulering hoort u te melden op (0031) 30 235 78 23 (24 uur per dag). Info over de voorwaarden van deze gratis dienst leest u in de brochure "Reizen met een functiebeperking. Onbezorgd op reis met de trein". U vindt deze brochure ook op www.ns.nl

Voor eigen (zwarte) bagage hoort de reiziger zelf zorg te dragen. De Belgische "begeleiderskaart" is niet geldig in Nederland.

Zelf op stap in Leiden?

VVV-winkel, Stationsweg 2 D, www.vvvleiden.nl Leiden telt talrijke musea en monumenten. Ook rondvaarten worden aangeboden.

Museum Naturalis?

Darwinweg 2, postbus 9517, NL-2300 RA Leiden tel. (0031) 71 568 77 00 fax (0031) 71 568 76 66 www.naturalis.nl

Bijlage :

Cijfers in braille

Het schrijven van cijfers in braille, is niet moeilijker dan letters schrijven. Voor de cijfers 1 tot en met 0 worden dezelfde tekens gebruikt als voor de letters a tot en met j.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)

Maar, hoe weet je nu wat er staat als je één of meer van deze tekens tegenkomt? Dat is opgelost door, als het om cijfers gaat, er een speciaal

cijfer-omzettingsteken vóór te zetten! Dat teken is en staat dus vóór het cijfer.